

Odpovede na často kladené otázky „FAQ“ k Výzve na podporu cyklodopravy, kód výzvy: PSK-MIRRI-013-2024-ITI-EFRR z 30. 6. 2026

1. Dovoľujem si Vás osloviť v súvislosti s otázkou, týkajúcou sa aktivity c) obstaranie, rekonštrukciu, modernizáciu a výstavbu doplnkovej cyklistickej infraštruktúry v rámci Výzvy PSK-MIRRI-013-2024-ITI-EFRR na podporu cyklodopravy.

Jedným z projektov, ktoré v rámci tejto aktivity plánuje mesto realizovať, je nákup bicyklov a elektrických bicyklov pre rozšírenie systému zdieľaných bicyklov v meste. Projekt je spojený aj s realizáciou nových virtuálnych staníc v rokoch 2023 – 2026 pre splnenie podmienky adekvátneho rozšírenia existujúceho systému, ako to vyplýva z Prílohy č. 8 výzvy.

Systém zdieľaných bicyklov po materiálnej a softvérovej stránke zabezpečuje mesto, ktoré nakupuje nové zariadenia a rozširuje počet staníc. Následne verejnou obchodnou súťažou vyberá prevádzkovateľa systému, ktorý na jeho prevádzku vyberá od používateľov poplatok za jazdu.

Keďže sa v rámci tejto aktivity a projektu jedná o nákup bicyklov pre spoplatnenú službu, ktorú na základe verejnej obchodnej súťaže prevádzkuje súkromný poskytovateľ, chceli by sme sa Vás opýtať, či sa v tomto prípade nejedná o štátnu pomoc. A ak áno, ako máme za takýchto okolností postupovať?

Vašu otázku sme postúpili na posúdenie Protimonopolnému úradu SR, ktorý nám k uvedenej veci poskytol odborné stanovisko. Z neho vyplývajú nasledovné kľúčové závery:

- Protimonopolný úrad SR považuje **činnosť bikesharingu za hospodársku činnosť**, keďže ide o poskytovanie služby na trhu (výpožička bicyklov za odplatu), a to bez ohľadu na to, či je prevádzkovateľ vybraný prostredníctvom verejnej súťaže. V tejto súvislosti uvádza, že už **samotná povaha služby** – ponuka zdieľaných bicyklov používateľom – **predstavuje ekonomickú aktivitu**.
- PMÚ zároveň konštatuje, že ani prípadné **poskytovanie služby bezodplatne alebo za symbolický poplatok automaticky nemení charakter tejto činnosti na nehopodársku**. Rozhodujúca je podstata služby, nie výška poplatku.
- Rovnako aj **investície do súvisiacej infraštruktúry** (napr. virtuálne alebo fyzické stanice) **sú podľa PMÚ súčasťou hospodárskej činnosti**, keďže slúžia na poskytovanie tejto služby na trhu.
- Na základe uvedeného Protimonopolný úrad SR dospel k záveru, že **celý projekt** (t. j. nákup bicyklov a e-bicyklov spolu s budovaním staníc a zabezpečením prevádzky prostredníctvom vysúťaženeho subjektu) **má hospodársky charakter a podlieha pravidlám štátnej pomoci**. Zároveň uvádza, že vzhľadom na charakter projektu a potenciálny vplyv na obchod medzi členskými štátmi **nie je možné uplatniť výnimky** (napr. lokálny charakter). Vo vzťahu k projektu zároveň doplnilo, že **v prípade vykonávania hospodárskej činnosti žiadateľa nie je možné uvažovať o doplnkovej hospodárskej činnosti** (pre vysvetlenie, doplnková hospodárska činnosť je taká činnosť, ktorá dopĺňa hlavnú nehopodársku činnosť subjektu, je ekonomického/hospodárskeho charakteru a zvyčajne slúži na pokrytie nákladov alebo generovanie príjmov pre hlavnú nehopodársku činnosť, pričom musí spĺňať určité podmienky

(napríklad limitovaný podiel na celkovej činnosti), aby sa predišlo narušeniu hospodárskej súťaže).

- PMÚ zároveň uviedlo, že podľa usmernenia pre dobíjacie stanice, na základe najnovšej rozhodovacej praxe Komisie o štátnej pomoci sa **nasadenie a prevádzka infraštruktúry na dobíjanie alebo dopĺňanie paliva považuje za ekonomickú/hospodársku činnosť**. Je to preto, že táto infraštruktúra je určená na komerčné využitie prostredníctvom ponúkajúceho dobíjajúcich alebo tankovacích služieb na trhu.

V nadväznosti na uvedené stanovisko si Vás dovoľujeme informovať, že **takto koncipovaný projekt nie je možné považovať** v rámci výzvy PSK-MIRRI-013-2024-ITI-EFRR **za oprávnený**, pretože oprávnené typy akcií tak, ako sú stanovené touto výzvou, **nie sú poskytovaním štátnej pomoci**, a teda vo vzťahu k oprávneným akciám sa neuplatňujú pravidlá štátnej pomoci.

2. Žiadateľ plánuje rekonštruovať most (opraviť alebo vybudovať nový), ktorý je vedený ako miestna cesta, avšak v rámci mosta bude realizovaná cyklotrasa, ktorá bude prepájať dve strany rieky. Je možné z celkového rozpočtu definovať alikvotnú časť na cyklotrasu a mať tento výdavok ako oprávnený? V rámci stavby vieme definovať SO cyklotrasu, ale viacero položiek rozpočtu bude spoločných a projektant nebude vedieť definovať rozsah, t.j. napr. stabilizačné zásahy do mosta, ktoré majú vplyv na projekt ako celok. Existuje nejaký prepočet, na základe ktorého by sme vedeli definovať oprávnené výdavky?

Prepočet, na základe ktorého by bolo možné definovať oprávnené výdavky tak, ako uvádzate v otázke, neexistuje. Potenciálne by bola možnosť prefinancovať len cyklotrasu, ale len časť, ktorá je jasne oddeliteľná, teda, len SO cyklotrasa.

Avšak odporúčame celý projekt (rekonštrukcia mosta ako miestnej cesty s cyklotrasou) predložiť v rámci Výzvy na odstraňovanie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre, zlepšenie regionálnej mobility a modernizácia miestnych komunikácií, kód: PSK-MIRRI-009-2024-ITI-EFRR v rámci opatrenia 3.2.4 Miestne komunikácie.

3. Chcela by som informovať na **správny pôsob výpočtu merateľného ukazovateľa : PSKPRCO58 Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra (merná jednotka : km)**

Na celej riešenej trase navrhovanej cyklocesty sú tri možnosti ako je riešené cyklotrasa v projektovej dokumentácii stavby:

- cyklotrasa je budovaná ako úplne nová na lúke,
- cyklotrasa je vedená po existujúcich poľných cestách, kde sa bude realizovať kompletne nová konštrukcia vozovky s tým, že tam bude aj nové dopravné značenie, ktoré umožní niektorým vozidlám jazdiť po cyklotrase – sú na to výnimky,
- cyklotrasa je vedená po miestnych komunikáciách, na ktorých sa bude realizovaná rekonštrukcia a bude doplnené dopravné značenie, že po danej ceste môžu byť vedení cyklisti a chodci, vrátane vozidiel, ktoré územie dopravne obsluhujú a musia tam mať povolenie.

Je možné do MU PSKPRCO58 Podporovaná špecializovaná cyklistická infraštruktúra započítať dĺžku všetkých úsekov, ktoré sú uvedené v bodoch a), b), c)?

V definičnej matici MU PSKPRCO58 je uvedené, že ide o novovybudovanú vyhradenú cyklistickú infraštruktúru alebo výrazne vylepšenú vyhradenú cyklistickú infraštruktúru. Vami uvádzané technické riešenia v písm. a), b) na základe dostupných informácií môžeme považovať za novovybudované resp. výrazne vylepšené vyhradené cyklistické infraštruktúry. Technické riešenie uvedené v písm. c) „cyklotrasa je vedená po miestnych komunikáciách“ nemá na základe popisu charakter vyhradenej cyklistickej infraštruktúry. Stanovenie hodnoty MU odporúčame žiadateľovi konzultovať v procese konzultácie pri príprave ŽoNFP s projektovým manažérom na základe relevantnej projektovej dokumentácie.

4. Rád by som spýtal otázku k stavebnému povoleniu na výstavbu cyklotrasy, ktorá sa má realizovať v rámci projektu. Stavebné povolenie na výstavbu vydal stavebný úrad mesta samotnému mestu ako stavebníkovi. Nikdy som sa s ničím takýmto nestretol, vždy mal žiadateľ vydané stavebné povolenie nejakým iným stavebným úradom mimo vlastného. Bude takéto stavebné povolenie uznané v rámci konania o ŽoNFP?

V prípade, ak sa povoľuje cyklotrasa, ako hlavná stavba, povoľovací proces je upravený v **zákone č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon)**. V takom prípade sa na stavebné povolenie vzťahuje § 16 v súbehu s § 3a cestného zákona, ktoré uvádzajú, že pri miestnych cestách, akým je aj cyklotrasa, pôsobnosť špeciálneho stavebného úradu vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. V tomto konkrétnom prípade teda môže stavebné povolenie na výstavbu cyklotrasy vydať stavebný úrad mesta samotnému mestu ako stavebníkovi a žiadateľovi o NFP.

5. Dovoľujeme si požiadať ministerstvo o stanovisko ohľadom preukázania vysporiadania majetkovo-právnych vzťahov k nehnuteľnostiam, na ktorých má byť realizovaný projekt.

Projekt je plánovaný na nehnuteľnostiach evidovaných v katastri nehnuteľností ako spoločná nehnuteľnosť podľa zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach, pričom ide o nehnuteľnosť s vysokým počtom spoluvlastníkov združených v pozemkovom spoločenstve. Na listoch vlastníctva, na ktorých je zapísaná spoločná nehnuteľnosť, sú evidované záložné práva (vrátane exekučných záložných práv) a plomby signalizujúce zmeny práv k nehnuteľnostiam, pričom tieto sa viažu len na spoluvlastnícke podiely predstavujúce marginálnu časť, približne 5 % z celku.

Vzhľadom na uvedené si Vás dovoľujeme požiadať o usmernenie či je možné v takomto prípade považovať podmienku nezaťaženia nehnuteľností záložnými právami tretích osôb, na ktorých sa má realizovať projekt, za splnenú, resp. či je možné pri posudzovaní splnenia tejto podmienky zohľadniť skutočnosť, že predmetné ťarchy a plomby o zmene práva k nehnuteľnosti sa viažu len na zanedbateľnú časť spoluvlastníckych podielov a nemajú reálny vplyv na možnosť nerušeného užívania nehnuteľnosti ako celku na účely realizácie a udržiateľnosti projektu.

V zmysle podmienok výzvy (tzv. ďalšie skutočnosti týkajúce sa poskytnutia príspevku) nehnuteľnosti, na ktorých dochádza k realizácii projektu, nesmú byť zaťažené skôr vzniknutým záložným právom (s výnimkami uvedenými vo výzve), pričom uvedená podmienka sa vzťahuje aj na záložné práva zriadené v rámci exekučného konania.

Poskytovateľ však zohľadňuje špecifický právny režim spoločných nehnuteľností v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). V zmysle § 9 ods. 3 zákona nadobúdateľ podielu na spoločnej nehnuteľnosti vstupuje do práv a povinností člena spolokčenstva v rozsahu nadobudnutého podielu a zároveň pristupuje k zmluve o spolokčenstve. Podľa § 9 ods. 4 zákona je pomer účasti členov spolokčenstva na výkone práv a povinností vyjadrený veľkosťou ich spoluvlastníckych podielov. V súlade s § 15 ods. 1 zákona má každý člen spolokčenstva pri rozhodovaní zhromaždenia taký počet hlasov, ktorý zodpovedá veľkosti jeho podielu na spoločnej nehnuteľnosti.

Z uvedeného vyplýva, že prípadná zmena v osobe vlastníka spoluvlastníckeho podielu (napr. v dôsledku výkonu záložného práva) nemá sama osebe za následok zmenu právneho režimu užívania spoločnej nehnuteľnosti ako celku, pričom vplyv potencionálneho/nového vlastníka na rozhodovanie v rámci spolokčenstva je priamo úmerný veľkosti jeho podielu.

V prípadoch, keď sa záložné práva alebo plomby o zmene práva k nehnuteľnosti viažu len na minoritné spoluvlastnícke podiely na spoločnej nehnuteľnosti, t.j. max. do výšky 10% hlasovacích práv zodpovedajúcich spoluvlastníckym podielom na spoločnej nehnuteľnosti, poskytovateľ pristupuje k posúdeniu splnenia podmienok výzvy individuálne, a to s prihliadnutím najmä na:

- rozsah dotknutých spoluvlastníckych podielov,
- charakter evidovaných práv,
- existenciu právneho vzťahu žiadateľa k nehnuteľnosti, ktorý zabezpečuje jej nerušené užívanie,
- reálny dopad na realizáciu projektu a jeho udržateľnosť.

Za predpokladu, že evidované ťarchy/plomby o zmene práva k nehnuteľnosti sa viažu len na minoritnú časť spoluvlastníckych podielov, t.j. max. do výšky 10 % hlasovacích práv zodpovedajúcich spoluvlastníckym podielom na spoločnej nehnuteľnosti a z ich charakteru nevyplýva reálne riziko obmedzenia alebo znemožnenia realizácie projektu alebo jeho udržateľnosti, môže poskytovateľ takýto právny stav považovať za akceptovateľný.

Poskytovateľ posudzuje každý prípad individuálne s ohľadom na všetky právne a skutkové okolnosti.